

**Pesticide
Action
Network**
Netherlands

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Mevrouw C.J. Schouten

cc. W.M.Peeters@minez.nl

Betreft: Gegevensverzameling om de voortgang naar de 'Van Boer tot Bord'-doelen te bewaken

Assen, 7 november 2021

Geachte Minister,

Pesticide Action Network Netherlands (PAN NL) werkt in het algemeen belang om de gezondheid van boeren, inwoners van plattelandsgebieden, andere mensen die aan pesticiden worden blootgesteld, evenals het milieu en de biodiversiteit te beschermen.

Met deze brief willen we uw aandacht vestigen op de lopende EU-hervorming van landbouwstatistieken¹. Deze hervorming van de wetgeving is van groot belang, aangezien hierin wordt bepaald welke gegevens beschikbaar zullen zijn om onder meer de voortgang in de richting van duurzaam gebruik en vermindering van pesticiden² te monitoren. Het stellen van reductiedoelstellingen, zoals voorgesteld in de EU-strategie van boer tot bord, is van het allergrootste belang. Ervoor zorgen dat er relevante, betrouwbare en openbare gegevens zijn om de voortgang bij het bereiken van deze doelstellingen te monitoren, is evenzeer cruciaal. Het belang van monitoring en een empirisch onderbouwde aanpak werd in het bijzonder benadrukt door de Raad toen hij de 'van boer tot bord'-strategie bekrachtigde³. Zonder systemen om dergelijke gegevens te verzamelen en te publiceren, zijn de gestelde doelen loze politieke beloften. Dit gebrek aan transparantie kan ook het wantrouwen in de samenleving alleen maar aanwakkeren.

Gebrek aan transparantie op dit gebied benadeelt iedereen, behalve de chemische industrie. EU-lidstaten regeren dan blind. De inspanningen en investeringen van boeren blijven onder de radar; de specifieke barrières waarmee ze worden geconfronteerd, blijven moeilijk te identificeren. Inwoners van plattelandsgebieden wordt het recht op milieu-informatie⁴ ontnomen. Dit is helaas de huidige stand van zaken die leidt tot meer wantrouwen jegens overheden en de gehele landbouwsector.

Eurostat ontvangt tegenwoordig namelijk alleen onvolledige gegevens van de lidstaten over de verkoop en het gebruik van pesticiden en publiceert vanwege het huidige zwakke juridische kader⁵ slechts zeer vage geaggregeerde gegevensreeksen. Dit betekent dat er geen precieze gegevens beschikbaar zijn waaruit blijkt welke pesticiden de afgelopen jaren zijn gebruikt om voedsel te produceren in de EU, noch waar, wanneer en in welke

¹ [https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2021/0020\(COD\)&l=en](https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/ficheprocedure.do?reference=2021/0020(COD)&l=en)

² Richtlijn 2009/128/EC of the European Parliament and of the Council of 21 October 2009 establishing a framework for Community action to achieve the sustainable use of pesticides, OJ L 309, 24.11.2009, p.71

³ <https://www.consilium.europa.eu/media/46419/st12099-en20.pdf> – Raadsconclusies van oktober 2020

⁴ UNECE conventie (Aarhus) - <https://unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/cep43e.pdf>

⁵ https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/aei_pestuse/default/bar?lang=en

hoeveelheden ze zijn gebruikt. Voor de goede orde, Californië heeft al 30 jaar geleden een uitgebreide database opgezet⁶. De EU loopt dus erg achter.

In februari van dit jaar⁷ heeft de Europese Commissie (Eurostat) een nieuwe EU-verordening voorgesteld met betrekking tot de "Statistics on Agricultural Input and Output" (SAIO), waarbij met name Verordening (EG) nr. 1185/2009 betreffende statistieken over pesticiden⁸ wordt ingetrokken. Sindsdien heeft de Landbouwcommissie van het Europees Parlement haar standpunt ingenomen waarin wordt opgeroepen tot verschillende amendementen op het voorstel van de Commissie⁹. We roepen u op om de belangrijkste kenmerken van het voorstel van de Commissie te steunen, evenals de essentiële amendementen van het Europees Parlement om ervoor te zorgen dat:

1. De systematische en elektronische jaarlijkse verzameling van de gegevens van alle boeren over hun gebruik van pesticiden

We begrijpen dat dit voorstel van de Commissie aanleiding geeft tot bezorgdheid over de omvang van de administratieve lasten die het zou veroorzaken. Boeren moeten dergelijke registers echter al samenstellen en bijhouden, niet alleen om te voldoen aan Verordening (EG) nr. 1107/2009¹⁰, maar ook om de voedselketen te informeren over de gebruikte pesticiden. Voor sommige lidstaten kan dit een investering vooraf vergen, maar deze investering zal op den duur een aanzienlijk bedrag aan overheidsmiddelen besparen. Dit is zo omdat:

- Zonder deze gegevens is de succesvolle implementatie van de Kaderrichtlijn Water, Vogel- en Habitatrichtlijn, Richtlijn Duurzaam Gebruik¹¹ en de Bestrijdingsmiddelenverordening inefficiënt en zelfs onrealistisch, tenzij voorzorgsmaatregelen worden genomen¹²;
- Zonder deze gegevens lopen de autoriteiten die belast zijn met de bescherming van gezondheid en milieu de steun mis van onafhankelijke wetenschappers die worden verhinderd om het broodnodige onderzoek te doen (zoals naar voren is gekomen in een recente academische publicatie¹³);
- Als de boerendossiers niet systematisch en digitaal worden verzameld, zullen ze hoe dan ook moeten worden verzameld en openbaar gemaakt na individuele toegang tot documentverzoeken in toepassing van de EU-wetgeving, zoals onlangs is aangetoond in Duitsland¹⁴. Deze hervorming is een kans om ervoor te zorgen dat de administratie van elk land in de EU over de digitale instrumenten en systemen voor gegevensverzameling beschikt om deze informatie efficiënt te verstrekken.

⁶ <https://www.cdpr.ca.gov/docs/pur/purmain.htm>

⁷ Zie voorstel -

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/docs_autres_institutions/commission_europeenne/com/2021/0037/COM_COM\(2021\)0037_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/docs_autres_institutions/commission_europeenne/com/2021/0037/COM_COM(2021)0037_EN.pdf)

⁸ Verordening (EC) No 1185/2009 of the European Parliament and of the Council of 25 November 2009 concerning statistics on pesticides, OJ L 324, 10.12.2009, p. 1-22

⁹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2021-0285_EN.html

¹⁰ Artikel 67 van de Verordening (EC) No 1107/2009 bepaalt dat 'professional users of pesticides have to keep records of the plant protection products they use'.

¹¹ Member States have the obligation under the Sustainable Use Directive (Directive 2009/128, SUD) to take "appropriate risk management measures" in particular in protected areas defined under the Habitats and Bird directives (Article 12(b) of SUD). To that end, they need to collect data on the use of pesticides in the relevant areas.

¹² Under Directive 2000/60 Member States are required to "collect and maintain information on the type and magnitude of the significant anthropogenic pressures to which the surface water bodies in each river basin district are liable to be subject" (Annex II section 1.4 of Directive 2000/60). To that end, they need to collect data on the use of pesticides in the area connected to the river basin.

¹³ Mesnage, R., Straw, E.A., Antoniou, M.N. *et al.* Improving pesticide-use data for the EU. *Nat Eco Evol* (2021). <https://doi.org/10.1038/s41559-021-01574-1>

¹⁴ EU law requires public authorities to collect and disclose these farmers' records, upon request, in application of Directive 2003/4. This is because the records that farmers must keep are "held for a public authority" within the meaning of this directive. In addition, the data held in these records amount to "information related to emissions into the environment". See successful German Court cases: VG Freiburg of 13 July 2020 10 K 1230/19, VG Sigmaringen, 30 September 2020 8 K 5297/18, VG Stuttgart of 10 June 2020, 14 K 9469/18, VG Karlsruhe of 30 January 2020 confirmed in appeal on 4 May 2021, VGH 10 S 1348/20, VGH 10 S 2422/20.

2. Het verzamelen van gegevens, niet alleen over pesticiden, maar ook over biociden en veterinaire producten

Net als pesticiden en meststoffen worden biociden en veterinaire producten op grote schaal gebruikt in de landbouw en mogelijk schadelijk voor mens en natuur¹⁵. Het niet verzamelen van gegevens over dergelijke chemicaliën komt neer op het bewust creëren van blinde vlekken.

3. De systematische publicatie van de gegevens over het gebruik van pesticiden op een zinvol niveau van detail

De verordening moet garanderen dat de gegevens worden gepubliceerd per werkzame stof, product, gewas/soort, jaar en op geografisch niveau van een lokale administratieve eenheid om consistentie met het VN/ECE-verdrag inzake toegang tot informatie (het Verdrag van Aarhus) te waarborgen, terwijl waardoor het risico van indirecte identificatie van de precieze locatie van landbouwbedrijven aanzienlijk wordt beperkt¹⁶.

Het doel van het publiceren van de gegevens is niet om persoonlijke informatie over de boeren te onthullen. Het doel is om de nodige gegevens te verstrekken om hun gezondheid en de gezondheid van andere werknemers, hun families, bewoners van plattelandsgebieden en het milieu te kunnen beschermen. Bij de publicatie van de gegevens op het niveau van de Lokale Administratieve Eenheid wordt verwacht dat het voor 99,9% van de gebruikte hoeveelheden niet mogelijk zal zijn - zelfs niet indirect - om het adres van de bedrijven in een bepaald gebied te identificeren¹⁷.

Frankrijk publiceert al de verzamelde gegevens over de verkoop van pesticiden, per werkzame stof, per product en op het niveau van de postcode van de koper¹⁸, na een positief juridisch advies van de Franse Commissie over toegang tot documenten die op EU-wetgeving¹⁹ steunen. Het is dus duidelijk dat er geen wettelijke belemmeringen zijn voor de publicatie van de gegevens over het gebruik van bestrijdingsmiddelen op dit detailniveau.

4. De onbeperkte en gemakkelijke toegang tot de ruwe data voor de Europese en nationale overheden

Ruwe gegevens - dat wil zeggen op geen enkele manier geaggregeerd - moeten worden gedeeld tussen de bureaus voor de statistiek en de nationale en Europese autoriteiten die verantwoordelijk zijn voor de bescherming van de menselijke gezondheid en het milieu. Te vaak worden gegevens niet gedeeld tussen overheden uit angst om de vertrouwelijkheid te schenden. Deze vrees is niet alleen juridisch ongegrond, maar deze gegevens zijn onmisbaar voor hun regelgevend werk.

We doen een beroep op u om te zorgen voor de verzameling en publicatie van actuele, betrouwbare en nauwkeurige gegevens om op feiten gebaseerde beslissingen mogelijk te maken en de voortgang in de richting van een duurzame landbouw te monitoren, door belangrijke elementen van het voorstel en de amendementen van het Parlement te ondersteunen en pleiten voor nieuwe amendementen om de tekst te brengen waar hij moet zijn.

¹⁵ Zie Mahefarisoa et al. (2021) 'The threat of veterinary medicinal products and biocides on pollinators: A One Health perspective', available at : <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2352771421000276>

¹⁶ <https://unece.org/fileadmin/DAM/env/pp/documents/cep43e.pdf>

¹⁷ The potential issue of revealing indirectly the addresses of farms due to a small number of farms in a given postal code only arose for 0.1% of the quantities sold in France in 2019: http://www.data.eaufrance.fr/opendata-files/a69c8e76-13e1-4f87-9f9d-1705468b7221/bnvd_eaufrance_metadonnees_achat_20201215.pdf.

¹⁸ Fiche de métadonnées du jeu Achats de pesticides par code postal | data.eaufrance.fr

¹⁹ Opinion of the French Commission on access to administrative documents n°20184341: Conseil 20184341 - CADA (data.gouv.fr)

Wij danken u voor het in overweging nemen van onze aanbevelingen en zouden graag de kans krijgen om verder met u van gedachten te wisselen over dit belangrijke onderwerp.

Hoogachtend,

PAN Nederland
Margriet Mantingh, voorzitter PAN Nederland